

บทคัดย่อ

ตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ ระบุว่า ปี พ.ศ. 1835 พญามังรายได้รวบรวมกำลังคนเข้าตีนครทริภุญไชย และสามารถเข้ายึดครองได้สำเร็จ อย่างไรก็ตามพระองค์ไม่ปรารถนาที่จะประทับอยู่ที่ลำพูน แต่ได้ทรงสร้างเวียงกุมกามในฐานะศูนย์กลางของอาณาจักรล้านนา ในเวลาต่อมาพระองค์ทรงสร้างเมืองเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 1840 บริเวณเชิงดอยสุเทพ แม่น้ำปิงไหลผ่านทางทิศตะวันออกของเมือง บริเวณที่พญามังรายตั้งพระทัยนี้เคยมีชุมชนอยู่แล้วหลายแห่งได้แก่ เวียงเจ็ดลินหรือเวียงเชษฐาบุรี อยู่บริเวณเชิงดอยสุเทพ ซึ่งเป็นเมืองร้างของเศรษฐีลัวะ 9 ตระกูล จึงได้ชื่อ เมืองว่า เมืองนพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่ จึงได้ตั้งชื่อตามชื่อเดิมพญามังรายได้เชิญพระสหายอีก 2 พระองค์มาร่วมปรึกษาหารือ คือ พญาร่วง แห่งกรุงสุโขทัย และพญาเจ้าเมืองแห่งเมืองพะเยา

พญามังรายทรงดำริที่จะสร้างเมืองเชียงใหม่ในผังสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดด้านละ 4000 เมตร 2000 วา แต่พญาร่วงและพญาเจ้าเมือง ทั้งตั้งว่าผังเมืองใหม่ หากใหญ่เกินไปจะควบคุมดูแลลำบาก ดังนั้นจึงตกลงสร้างเมืองในผังสี่เหลี่ยม จัตุรัสขนาดด้านละ 1000 เมตร 500 วา โดยเริ่มก่อสร้างมีกำแพงคันดินสามชั้น ขุดคูเมืองตามแบบเมืองสุโขทัย ปราสาทราชมนฑ์เทียน หอนอน ราชวัง คุ่มน้อย คลังสมบัติ ยุ้งฉาง โรงช้าง โรงม้า กาดลี วัดเชียงใหม่ วัดศรีสร้อยท่าแจ่ง วัดไผ่สับเอ็ดก่อ วัดศรีสร้อยทรายมูล และวัดในเวียงกุมกาม โดยแผนผังเมืองในยุคแรกนี้มีศูนย์กลางคือ อินทขิล หอเสื่อเมือง และวางแกนเมืองเอียงตามแบบบ้านลัวะที่นิยมการวางในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือเล็กน้อย อีกทั้งยังชักชวนชาวลัวะจำนวนหนึ่งให้มาอาศัยอยู่ในเมือง การวางแผนเมืองได้รับอิทธิพลจากผังเมืองสุโขทัย ในสมัยพญาผายู พ.ศ. 1883

ไม่มีสารบัญ

จำนวนหน้า มี 46 หน้า